

វ៉ាក់សាំងប្រឆាំងកូវីដ១៩៖ ការពិត មិនមែននយោបាយ

បណ្ឌិត អ៊ិន យ៉ាង *

ក្នុងរយៈពេលតែជាងមួយឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ជំងឺកូវីដ១៩ បានបង្កអស្ថិរភាពពិភពលោក ដោយបានធ្វើឱ្យមនុស្សជាង ២,៣ លាននាក់បាត់បង់ជីវិត និងមានមនុស្សជាង ១០៧លាននាក់បានឆ្លងជំងឺ។ ជំងឺរាតត្បាតនេះ ក៏បានបង្កបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមដ៏រ៉ាំរ៉ៃនៅទូទាំងសាកលលោកទាំងមូល។ បើគិតឱ្យវិជ្ជមានទៅ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ បានបង្កើតវ៉ាក់សាំងប្រឆាំងនឹងជំងឺកូវីដ១៩ ក្នុងល្បឿនមួយលឿនដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក។ ការពិត នេះជាហេតុផលមួយសម្រាប់ការសាទរ។

ទោះបីជាវ៉ាក់សាំងប្រឆាំងនឹងជំងឺកូវីដ១៩ឈានមុខគេ ដែលផលិតដោយក្រុមហ៊ុន ដូចជា AstraZeneca, Pfizer, Moderna និង SinoPharm កំពុងស្ថិតក្រោមដំណើរការផលិតក៏ដោយ ក៏ពួកគេនៅពុំមានចំនួនវ៉ាក់សាំងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ដល់ប្រជាជនទូទាំងពិភពលោកដែរ។ ការបរិច្ចាគវ៉ាក់សាំងប្រឆាំងជំងឺកូវីដ១៩ ចំនួន ៦០ម៉ឺនដូស ពីចិនមកកម្ពុជា គឺជាជំហានដំបូងដ៏មានសារសំខាន់ និងគួរឱ្យសាទរក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺរាតត្បាតសាកលនេះ សម្រាប់កម្ពុជា។ វាជាការពិតដែលវ៉ាក់សាំងប្រឆាំងជំងឺកូវីដ១៩ ដែលផលិតដោយ SinoPharm កំពុងរង់ចាំការអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់ពីអង្គការសុខភាពពិភពលោក ដូចគ្នានឹងវ៉ាក់សាំងផ្សេងទៀតដែលផលិតដោយក្រុមហ៊ុន Moderna និង AstraZeneca។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ថ្នាំទាំងនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ

ប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈនៅតាមបណ្តាប្រទេសលោកខាងលិចរួចមកហើយ។ វ៉ាក់សាំង ប្រឆាំងជំងឺកូវីដ១៩ ផលិតដោយ SinoPharm ត្រូវបានបង្ហាញថាមានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ហើយប្រទេសជាច្រើននៅលើពិភពលោកបានអនុម័តទទួលស្គាល់ឱ្យមានការប្រើប្រាស់វា។

ក្នុងនាមជាមហាអំណាច ប្រទេសចិន ប្រើការផ្គត់ផ្គង់វ៉ាក់សាំងរបស់ខ្លួនដើម្បីបង្កើនអំណាចទន់ (Soft Power) របស់ខ្លួនដូចដែលធ្លាប់បានធ្វើជាមួយនយោបាយការទូតម៉ាសរបស់ខ្លួនដែលនេះជាសេចក្តីយោងមួយអំពីជំនួយវេជ្ជសាស្ត្ររបស់ចិនទៅដល់ប្រទេសនានាលើពិភពលោក ដើម្បីប្រយុទ្ធនឹងជំងឺរាតត្បាតកូវីដ១៩ កន្លងមក។ ការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្ញុំបានបង្ហាញថា ជំនួយរបស់ចិនដល់កម្ពុជាបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ជោគជ័យនៃការប្រយុទ្ធរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រឆាំងនឹងជំងឺកូវីដ១៩នៅក្នុងប្រទេស។ ក្នុងនាមជាប្រទេសមួយដែលមានភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយជាមួយប្រទេសចិន ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតក្នុងចំណោមប្រទេសដែលទទួលបានជំនួយវ៉ាក់សាំងដំបូងគេពីប្រទេសចិន។ ក្នុងគ្រាបំប៉ននេះ លទ្ធភាពទទួលបានវ៉ាក់សាំងមានសារសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា។ ប្រទេសអ្នកមានជាច្រើនបានធ្វើការបញ្ជាទិញជាមុននូវវ៉ាក់សាំងដែលផលិតដោយ AstraZeneca, Pfizer និង Moderna។ ដូចនេះវាត្រូវការ

*បណ្ឌិត អ៊ិន យ៉ាង គឺជាសាស្ត្រាចារ្យផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ នៅសាកលវិទ្យាល័យ Northern Illinois សហរដ្ឋអាមេរិក និងជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។

ពេលវេលាយូរណាស់ ដើម្បីឱ្យវ៉ាក់សាំងទាំងនេះ អាចទៅដល់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដូចជាប្រទេសកម្ពុជា។ ហើយនៅពេលនោះទៀតសោត តម្លៃវ៉ាក់សាំង នឹងមានតម្លៃខ្ពស់ បើប្រៀបធៀបនឹងវ៉ាក់សាំងដែលផលិតនៅប្រទេសចិន។

ចំណុចសំខាន់បំផុតដែលខ្ញុំចង់សង្កត់ធ្ងន់នៅទីនេះ គឺការធ្វើនយោបាយនីយកម្មដែលមិនមានភាពទទួលខុសត្រូវរបស់មេដឹកនាំអតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិទៅលើកម្មវិធីចាក់វ៉ាក់សាំងរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ នៅថ្ងៃទី៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ វិទ្យុអាស៊ីសេរី បានដកស្រង់សម្តីមេដឹកនាំអតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិដែលបានអះអាងថា “រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មានចេតនានយោបាយយកពលរដ្ឋខ្លួន ធ្វើជាឧបករណ៍សាកល្បងវ៉ាក់សាំង ដើម្បីផ្តាច់ចិត្តចិន”។ ការអះអាងបែបនេះ គឺគ្មានមូលដ្ឋាន និងមិនសមហេតុផលទាល់តែសោះ។ ក្នុងនាមជាសាស្ត្រាចារ្យនៅសាកលវិទ្យាល័យអាមេរិក ខ្ញុំឱ្យតម្លៃទៅលើសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ។ ប៉ុន្តែសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ត្រូវការការទទួលខុសត្រូវ និងផ្អែកលើការពិត។ លើកលែងតែអ្នកដែលព្យាយាមស្វែងរកផលប្រយោជន៍នយោបាយគ្រប់ពេលវេលា ពុំមាននរណាម្នាក់ រួមទាំងប្រជាជនរបស់ពួកគេផងដែរ ជឿថា រដ្ឋាភិបាលជាច្រើននៅលើពិភពលោក តាំងពីកម្ពុជាដល់តួកគី ពីអេហ្ស៊ីបដល់ឥណ្ឌូនេស៊ី និងពីហុងគ្រីដល់អេមីរ៉ាតអាប៊ុំប៊ុរ រួមនឹងយល់ព្រមប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងប្រឆាំងជំងឺកូវីដ១៩ ដែលផលិតដោយ SinoPharm ដើម្បីធ្វើបាបប្រជាជនរបស់ខ្លួន ក្នុងចេតនាផ្តាច់ចិត្តប្រទេសចិននោះឡើយ។

ពិភពលោកបានមើលឃើញសោកនាដកម្មដ៏ធ្ងន់ធ្ងររបស់អ្នកនយោបាយ ដែលបានធ្វើនយោបាយកម្មទៅលើបញ្ហាវិបត្តិកូវីដ១៩។ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក អតីតប្រធានាធិបតី លោកដូណាល់ ត្រាំ បាននាំយកសហរដ្ឋអាមេរិក ចូលទៅក្នុងសម័យកាលដ៏ខ្មៅងងឹតបំផុត ដោយសារតែការធ្វើនយោបាយកម្មរបស់លោកលើវិធានការបង្ការជំងឺកូវីដ១៩។ លោកបាន

និយាយថា ការពាក់ម៉ាស់ និងអនុវត្តគម្លាតសុវត្ថិភាព គឺជាផែនការរបស់គូប្រជែងនយោបាយរបស់លោក ដើម្បីដកហូតសេរីភាពពីប្រជាជនអាមេរិកប៉ុណ្ណោះ។ ការក្លែងបន្លំកស្កាត់វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់ការកេងចំណេញនយោបាយ បានធ្វើឱ្យសហរដ្ឋអាមេរិក បាត់បង់អាយុជីវិតប្រជាជនខ្លួនជាងកន្លះលាននាក់ និងខាតបង់ថវិកាប្រមាណរាប់រយពាន់លានដុល្លារអាមេរិក។

ការធ្វើឱ្យកម្មវិធីចាក់វ៉ាក់សាំងប្រឆាំងជំងឺកូវីដ១៩ ក្លាយជារឿងនយោបាយ របស់អតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីយុទ្ធសាស្ត្រស្អប់ខ្ពើម និងរើសអើងជនបរទេស។ អតីតគណបក្សនេះ បានព្យាយាមទាញយកប្រយោជន៍ពីការមិនពេញចិត្តរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាមួយចំនួន ចំពោះការវិនិយោគរបស់ចិន ជាពិសេសនៅខេត្តព្រះសីហនុ ដែលបានបង្កជាបញ្ហាមួយចំនួន ដូចជាបញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្ម និងបញ្ហាសុវត្ថិភាពសាធារណៈ។ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ ជាមួយនឹងភាពជោគជ័យគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ លើសពីនេះ ទោះបីមានបញ្ហាទាំងនេះក្តី ជំនួយរបស់ចិន និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគនៅកម្ពុជា បានបង្កើតជាមូលដ្ឋានគ្រឹះមួយសម្រាប់ឱ្យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា អាចពឹងផ្អែកលើខ្លួនឯងបាន និងមានកំណើនបែបចីរភាព។ យុទ្ធសាស្ត្រស្អប់ខ្ពើមបរទេសរបស់អតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ជុំវិញវ៉ាក់សាំងប្រឆាំងនឹងជំងឺកូវីដ១៩ អាចមានផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា។ ការចោទប្រកាន់មិនពិតប្រាកដ និងមិនមានភាពទទួលខុសត្រូវ អំពីគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមាននៃវ៉ាក់សាំងប្រឆាំងជំងឺកូវីដ១៩ ដែលផលិតដោយក្រុមហ៊ុន SinoPharm អាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កម្មវិធីចាក់វ៉ាក់សាំងរបស់រដ្ឋាភិបាល។ វាអាចធ្វើឱ្យប្រជាជនមានភាពស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការទទួលយកការចាក់វ៉ាក់សាំង។ ប្រសិនបើមានប្រជាជនច្រើនគួរសមបដិសេធមិនទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងនេះ នោះ

គោលដៅនៃការបង្កើតប្រព័ន្ធភាពសុំក្នុងសហគមន៍ នឹង
បរាជ័យ។ ហើយប្រសិនបើរឿងនោះកើតឡើង ការរីករាល
ដាលនៃជំងឺកូវីដ១៩ ដែលតាមពិតទៅ អាចបានចៀសវាង

បានតាមរយៈកម្មវិធីចាក់វ៉ាក់សាំង បែរជាត្រូវរាតត្បាតកាន់តែ
ខ្លាំងឡើង ហើយការខាតបង់លើសង្គមកម្ពុជាក៏អាចនឹង
កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ។

- Cambodia Development Center
- Cambodia Development Center (@cd.centerkh)
- Cambodia Development Center
- Cambodia Development Center (t.me/cdcenterkh)
- Building E, University of Puthisastra, #55, Street 180-184, Sangkat Boeung Raing, Khan Daun Penh
- info@cd-center.org | (+855) 10 950 456 www.cd-center.org

